CZASOPISMO ADWOKATÓW POLSKICH

DZIAŁ WOJEWÓDZTW ZACHODNICH

ORGAN ZWIĄZKU ADWOKATÓW POLSKICH

ROCZNIK VIII (1934)

Prenumerata półrocznie 3,00 zł.
Egzemplarz pojedyńczy 50 gr.
Cena ogłoszeń wedle umowy.
Wychodzi co miesiąc. Członkowie Związku A. P. otrzymują czasopismo bezpłatnie.

POZNAŃ 1935
CZCIONKAMI DRUKARNI UNIWERSYTETU POZNAŃSKIEGO
pod zarządem Józefa Winiewicza

SPIS RZECZY.

Cyfry rzymskie oznaczają zeszyty, cyfry arabskie stronnice. W dziale II (Orzecznictwo) cyfry w nawiasach oznaczają liczbę bieżącą tez.

I. Rozprawy i Artykuły.

II. Orzecznictwo.

A. Prawo materjalne.

25. Wzmianka w kwicie mazalnym, że hipoteka została zapłacona bez podania osoby, która zapłatę uskuteczniła, nie pozbawia zasadniczo kwitu mazalnego jego właściwości jako wystarczającej podkładki do wykreślenia hipoteki, chyba, że treść kwitu mazalnego lub też inne okoliczności, znane sędziemu hipotecznemu, wskazują na to, że zapisany w księdze wieczystej wierzyciel hipoteczny i właściciel nieruchomości utracili na skutek spłaty hipoteki prawo dysponowania jej wykreśleniem bez zgody osoby trzeciej (§§ 1183 i 319 kc. oraz § 19 ust. o ks. wiecz). II 29 (4)

26. Roszczenie o wyrównanie strat z powodu spadku kursu dolara nie jest uzasadnione II 32 (8)

27. §§ 31, 254, 278, 831 uc. Odpowiedzialność spółdzielni za zabicie podczas wypadku samochodowego jej funkcjonarjusza, jadącego jej samochodem prowadzonym w chwili wypadku przez członka zarządu, któremu szofer ustanowiony przez spółdzielnię ustąpił prowadzenie samochodu . . III/IV 42 (28)

28. § 138 kc. Pobieranie nadmiernych korzyści uchybiać może dobrym obyczajom bez względu na przesłanki z § 138, 2 kc. III/IV 43 (29)

29. §§ 242, 675 uc. Odpowiedzialność zarządcy nieruchomości, który po odwołaniu go i cofnięciu pełnomocnictwa, obciążył na podstawie posiadanego dokumentu pełnomocnictwa nieruchomość hipoteką dla zabezpieczenia pożyczki zaciągniętej rzekomo celem pokrycia innej hipoteki, którą nie było obciążone III/IV 44 (30)

30. §§ 254, 276, 278 kc. Odpowiedzialność Skarbu Państwa za zawinienie przy zawieraniu umowy, w której organy jego, pod zastrzeżeniem zatwierdzenia Ministerstwa, wymagały od pewnego terminu ubikacji na cele umieszczenia Starostwa Morskiego z tem, że do tego terminu uskuteczniony być miał szereg zmian budowlanych, a która to umowa nie została zatwierdzona . . . III/IV 44 (31)

31. §§ 288, 291, 607 kc. Zwłoka wypłaty waluty pożyczkowej nie uzasadnia roszczenia o wypłatę odsetek za zwłokę; nie służy ono również cesjonarjuszowi . . . . III/IV 45 (32)

32. §§ 364, 817 uc. Zapłata w markach niemieckich wbrew ustawie z 20. 11. 1919 (Dz. Ust., poz. 292) umarza zobowiązanie III/IV 46 (33)

33. §§ 400, 843, 1380 kc. Prawo męża żyjącego z żoną w ustawowym stanie majątkowym do dochodzenia renty przysługującej żonie w imieniu własnem, gdy żona się na to godzi względnie odstąpi mężowi swe roszczenie do inkasa . . . . . . III/IV 46 (34)

34. §§ 433, 434, 345 uc. Przywrócenie na podstawie niemieckiej ustawy waloryzacyjnej hipoteki, którą sprzedający wykreślił zgodnie z treścią umowy kupna sprzedaży, nie przedstawia żadnej wady w prawie sprzedanej rzeczy . . . . III/IV 46 (35)

35. § 447 uc. Dowód dopełnienia lub niedopełnienia umowy . . . . . . III/IV 47 (36)

36. § 873 uc. 29 ust. o ks. wiecz. Zapis dokonany z uchybieniem § 28 ks. wiecz. nie powstrzymuje powstania prawa rzeczowego, jeżeli złożono oświadczenie zgodne z § 873 uc. III/IV 47 (37)

37. § 839 uc. Kryterja wina . . . III/IV 47 (38)

38. § 839 uc. Różnica pomiędzy umowami a urzędowemi obowiązkami notarjusza. Notarjusz nie ma obowiązku przeglądania księgi hipotecznej . . . . III/IV 47 (39)

39. Art. 4 i 26 ust. 2 prawa weksl. Upoważnienie do domicylowania wekslu nastąpić może w sposób domyślny. W granicach art. 26 ust. 2 prawo upoważnienia do domicylowania służy akceptantowi . . . . VI 81 (50)

40. Art. 14, 15, 16 prawa weksl. Żyrant, który z wystawcą podpisał weksel grzecznościowo ma do wystawcy normalny regres wekslowy, jeżeli pomiędzy obydwoma nie istnieje żadna umowa co do podziału odpowiedzialności VI 82 (51)

41. Art. 85 prawa weksl. Protest wekslu in blanco jest bezskuteczny, chociaż wypełnienie go po proteście czyni go wekslem w rozumieniu ustawy .. . . VI 82 (52)

42. Art. 174 i nast. rozp. Prez. Rzplt. z 22. 3. 1928 r. o ochronie wynalazków itd. (Dz. Ust. poz. 384) art. 311 ust. 2 Traktatu Wersalskiego z 26. 6. 1919 r. (Dz. Ust. 120, poz. 200) p. V. prot. końc. Konwencji Górnośląskiej z 15. 5. 1922 r. (Dz. Ust., poz. 371 zał.) art. 6 i 8 Konwencji Związkowej Paryskiej z 20. 3. 1883 (Dz. Ust. 1932, poz. 8). Jak długo taki sam znak towarowy zarejestrowany jest dla dwóch różnych osób, nie może żadna z nich wobec drugiej podnosić z jakiegokolwiek bądź tytułu roszczeń z powodu naruszenia znaku. Postanowienia przytoczonych umów międzynarodowych nie uzasadniają na rzecz obywateli obcych państw żadnych bezpośrednich praw . . . . VI 83 (53)

43. §§ 41, 42 prusk. rozp. z 26. 12. 1808 o ulepszonej organizacji władz prowincjonalnych itd. (zbiór prusk. ust. str. 464). Czy Skarb Państwa jest biernie legitymowany w sporze o wydanie własności, co do której Województwo zaprowadziło sekwestr? Odpowiedzialność Skarbu Państwa za zawinienie funkcjonarjuszów Województwa przy prowadzeniu sekwestru. Dopuszczalność badania słuszności sekwestru w sądzie powszechnym VI 84 (54)

44. Art. 2 ust. 1 L. b ust. o ochr. lok. Budynki wyjęte są z pod działania ustawy tylko

w odniesieniu do osób cywilnych, których zamieszkiwanie jest niedopuszczalne ze względu na interes obrony Państwa VI 85 (56)

45. Art. 8 ust. z 31. 7. 1924 r. w przedmiocie ochrony drobnych dzierżawców (Dz. Ust., poz. 741). Przyłączenie nieruchomości do miasta i zakwalifikowania jej pod względem parcelacji jako grunt budowlany nie pozbawia jej ochrony drobnych dzierżawców VI 85 (57)

46. Art. 5, 7, 25 p. i rozp. Prez. Rzplt. z 16. 3. 1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych (Dz. Ust., poz. 323). Z upływem próbnego okresu kończy się stosunek pracy, jeżeli w sposób wyraźny lub domyślny nie została zawarta dodatkowa umowa o pracę na czas określony lub nieokreślony VI 85 (58)

47. § 12 rozp. Rady Min z 25. 2. 1924 r. o zastosowaniu złotego do kosztów itd. (Dz. Ust., poz. 187) § 86 niem. ust. o opł. adw. z 7. 7. 1879 r. (20. 5. 1898). Za czynności podjęte poprzednio likwidować może adwokat od klijenta honorarjum według stawek obowiązujących w czasie poprzednim. Adwokat ponosi odpowiedzialność za zgodność z przepisami likwidacji przesłanej klijentowi VI 86 (59)

48. Art. 1 usp. Dla roszczeń urzędnika wobec Skarbu Państwa opartych na §§ 823, 831, 31 uc. nie przedstawiających roszczeń z stosunku urzędniczego, droga sądowa jest otwarta VII/VIII 98 (62)

49. Art. 1 i 47 z 29. V. 1920 r. o podatku od spadków i darowizn. Dla sporów o płacenie podatku od spadków i darowizn droga prawna jest wykluczona . . . . VII/VIII 98 (63)

50. §§ 138, 226 kc. Dysproporcja pomiędzy wartością przedmiotu zastawu a zabezpieczoną nim pretensją nie uchybia bez wszystkiego dobrym obyczajom . . . VII/VIII 102 (73)

51. § 157 kc. Jeżeli według umowy pracobiorca traci prawo do emerytury, gdy popełni przestępstwo sądownie udowodnione, to dowód ten przeprowadzony być może także w postępowaniu cywilnem dotyczącem sporu o prawo do emerytury . . VII/VIII 102 (74)

52. §§ 182, 242 kc. Zatwierdzenie Prezesa O. U. Z. zastrzeżone w umowach o kupno-sprzedaży nieruchomości zawartych z tymże urzędem, nie wymaga żadnej formy. Nadmierne zwlekanie z decyzją co do zastrzeżenia uzasadnić może odpowiedzialność za „culpa in contrahendo“ . . . . . VII/VIII 102 (75)

53. §§ 182, 185, 812 kc. Przystąpienie dalszych współwłaścicieli do niepodzielnej ręki do umowy, które zastrzegł jeden z nich, sprzedając wspólną nieruchomość, może nastąpić także w drodze wyrażenia zgody na przewłaszczenie jej kupującemu. Sprzedającemu nie wolno powoływać się na brak przystąpienia, jeżeli przy uchyleniu wspólności nieruchomość powinna mu przypaść na własność . . . . VII/VIII 103 (76)

54. §§ 242, 249, 823 kc. W jakich warunkach uzasadnia zaniedbanie przez pracodawcę obowiązków wypływających z ustawy z 20. 12. 1911 o ubezpieczeniu urzędników prywatnych, roszczenie odszkodowawcze w osobie dzieci i żony zmarłego pracobiorcy VII/VIII 104 (77)

55. § 323 kc. Wstrzymanie wyrębu lasu, który według umowy nastąpić miał zaraz, i rozłożenie go na długi okres na mocy zarządzeń władz uzasadnia niemożliwość świadczenia VII/VIII 104 (78)

56. § 415 kc. Przejęcie hipoteki bez policzenia na cenę kupna uzasadnia faktyczne domniemanie, że przejęto także dług osobisty VII/VIII 105 (79)

57. §§ 675, 276 kc. Do obowiązków adwokata należy dokładne rozważenie powierzonej mu sprawy, poinformowanie klienta o zachodzących wątpliwościach i zaniechanie prowadzenia sprawy, jeżeli jest beznadziejną, a klijent pouczony o tem, przy niej nie obstaje VII/VIII 105 (80)

58. § 812 kc. Nabycie przez wierzyciela na licytacji przedmiotu zastawu poniżej jego rzeczywistej wartości nie jest niesłusznem wzbogaceniem, które wierzyciel winien policzyć na swoje roszczenie . VII/VIII 106 (81)

59. §§ 1360, 1361 kc. Granice obowiązku męża do alimentowania żony . VII/VIII 106 (83)

60. § 1443 kc. Żona, żyjąca z mężem w ogólnej wspólności majątkowej, która w sporze dotyczącym mienia wspólnego uzyskała wyrok zasądzający na jej rzecz wydanie nieruchomości, nie odpowiada osobiście za pobrane z niej użytki podczas zarządu jej męża, jeżeli wskutek uchylenia klauzuli wykonawczej udzielonej mylnie do tego wyroku, nieruchomość zostanie odebrana z powrotem, a użytki nie weszły w mienie wniesione lub zastrzeżone żony . . . . VII/VIII 106 (84)

61. § 1568 kc. Mąż który bez uzasadnionej przyczyny porzucił żonę, nie może bez wszystkiego opierać żądania rozwodu na złem prowadzeniu się jej w czasie późniejszym VII/VIII 107 (85)

62. §§ 2278, 2299 kc. Rozporządzenie dotyczące podziału spadku zawarte w umowach spadkowych są dopuszczalne, podlegają jednak zmianie przez spadkobierców bez udziału wykonawcy testamentu . VII/VIII 107 (86)

63. Art. 2 prawa wekslowego. Którą datą wolno wierzycielowi uzupełnić weksel gwarancyjny, otrzymany in blanco VII/VIII 110 (93)

64. Art. 28 rozp. Prez. Rzpl. z 18. 3. 1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych (Dz. Ust., poz. 323) . . . VII/VIII 111 (94)

65. Art. 4 p. 3 rozp. Prez Rzpl. z 16. 3. 1928 r. o umowę o pracę pracowników umysłowych (Dz. Ust., poz. 323) §§ 4—7 ust. z 23. 7. 1910 dot. publicznych zakładów ubezpieczeniowych (zbiór prusk. ust. str. 240). Z pod działania rozp. z 16. 3. 1928 r. nie są wyjęci kontraktowi funkcjonarjusze publicznych zakładów ubezpieczeń . . . VII/VIII 111 (95)

66. Art. 1 rozp. Naczelnej Rady Ludowej z dn. 25. 6. 1919 dotyczące zezwolenia na przewłaszczenie nieruchomości (Tyg. Urzęd. str. 140). Do przewłaszczenia na zasadzie umów zawartych z Skarbem Państwa zezwolenie jest niepotrzebne . . . . VII/VIII 111 (96)

67. Art. 1 rozp. Nacz. Rady Lud. z 21. 6. 1919 r. § 134 uc. dot. zezwolenia na przewłaszczenie nieruchomości (Tyg. Urzęd. str. 140). Nieważne są akty zdziałane dla utrwalenia stanu niezgodnego z odmową zezwolenia; ważne są natomiast czynności, które służyć mają jego zlikwidowaniu . . VII/VIII 111 (97)

68. § 3 ust. z 21. 7. 1874 o zaczepieniu czynności dłużnika poza upadłością. Z uwagi na §§ 743, 744 pc. przedstawiać może umowa, uchylająca ogólną wspólność majątkową mimo § 1480 kc., pokrzywdzenia wierzycieli, jeżeli ci znajdują się w pozycji obronnej, w szczególności są pozwanemi w sporze żony, opartem na § 771 pc. . . . VII/VIII 111 (98)

69. Art. 12 § 1 prusk ust. wykon. uc. — § 116, 242 uc. Umowa, w której wysokość renty wieczystej określona została na 1 mk. rocznie, nie jest pozorną. Niezależnie od tego odpowiadałby sprzedający, który spowodował kupującego do zawarcia umowy rentowej bez zachowania formy z § 313 kc. na zasadzie „culpa in contrahendo“ na jej dopełnienie . . . . VII/VIII 112 (99)

70. Art. 61, 68, 69 81 ust. o wykonaniu reformy rolnej z 28. 12. 1925 r. (Dz. Ust., poz. 1). Umowy o kupno-sprzedaż osad utworzonych przed wejściem w życie ustawy z 15. 7. 1920 o wykonaniu reformy rolnej, które urzędy ziemskie zawarły w formie umowy rentowej i wykonały przez wprowadzenie nabywców w posiadanie przed 9. 5. 1926 r., zatrzymały charakter umów prywatno-prawnych, obowiązujących Państwo: nabywcy żądać mogą przewłaszczenia w formie § 925 uc. zgodnie z ustalonemi w tych umowach warunkami nabycie . . . . VII/VIII 112 (100)

71. I. Okoliczności, o których kupujący wiedział przed zawarciem umowy kupna, nie uzasadniają żądania obniżenia ceny kupna.

II. Jeżeli strony przyjęły w umowie żyto jako miernik stały, należy dłużną ilość żyta przeliczać bezpośrednio na każdorazowo obowiązującą walutę według ceny z dnia zapłaty.

III. Prawo zatrzymania z § 320 kc. jest niepodzielne i uprawnia do odmówienia całego świadczenia dłużnego stronie przeciwnej IX/X 141 (30)

72. I. Przy pożyczkach amortyzacyjnych dolicza się do kapitału nieprzedawnionego odsetki zaległe oraz bieżące, aż do dnia płatności pierwszej raty amortyzacyjnej po wejściu w życie rozporządzenia waloryzacyjnego.

II. Wniosek o przerachowanie hipoteki w trybie niespornym przerywa przedawnienie według § 209 kc. . . . . XI 152 (31)

73. I. Zaleganie z częścią bieżącej składki ubezpieczeniowej po wezwaniu zgodnem z § 39 ustawy o umowie ubezpieczeniowej uzasadnia odmowę odszkodowania przez ubezpieczyciela.

II. Prawo ubezpieczyciela odmówienia świadczenia w razie niezapłacenia składki rocznej istnieje niezależnie od dalszego prawa odstąpienia z tej przyczyny od umowy XI 159 (33)

74. Art. 94, 96 pr. weksl. Wyrok wykluczający dopuszczalny jest także w odniesieniu do weksla in blanco. Atoli wyrok taki nie stwarza surogatu — weksla in blanco w tym znaczeniu, że możnaby korzystać z prawa jego wypełnienia . . . . . XII 166 (103)

B. Postępowanie cywilne.

1. § 771 pc. Kupującemu, który otrzymał nieruchomość w posiadanie nie służy skarga z § 771 pc., natomiast uzasadnia skargę udzielenie kupującemu w umowie kupna pełnomocnictwa do przewłaszczeniia sobie nieruchomości . . . . II 27 (27)

2. Moc dowodu orzeczenia biegłych wydanego na podstawie przeprowadzenia grupowego badania krwi w procesie alimentacyjnym jest silniejsza od zaprzysiężonego zeznania matki nieślubnego dziecka . . . II 27 (1)

3. Sąd może odmówić prawa ubogich stronie tylko, gdy roszczenie jej albo obrona są jawnie zupełnie bezzasadne . . . . II 32 (7)

4. § 112 kpc. Żona, która zamierza wystąpić z pozwem przeciwko mężowi, domagać się może przyznania prawa ubogich bez względu na to, że mąż jest zamożny . VI 79 (44)

5. §§ 237, 554a upc. O wniosku do przywrócenia do poprzedniego stanu czasokresu do wniesienia i uzasadnienia rewizji rozstrzyga S. N. Uchwała S. N. oddalająca niewłaściwie taki wniosek podlega zaskarżeniu w drodze natychmiastowego zażalenia VI 79 ((45)

6. §§ 515, 566 pc. Zwrot pisma rewizyjnego z powodu nieuiszczenia opłaty sądowej nie uzasadnia żądania wyroku z § 515 ust. 3 zd. 2 pc. . . . . VI 80 (46)

7. § 794 p. 5 pc. Prawo wierzyciela posiadającego skrypt dłużny zaopatrzony w rygor natychmiastowej egzekucji, do wystąpienia o roszczenie w drodze skargi. VI 80 (47)
8. § 21 ust. 2 O. K. Zapłata czynszu za okres dalszy jest wobec masy upadłości w każdym razie bezskuteczna . . . VI 80 (48)
9. Art. 80 rozp. z 6. 3. 1928 o zapobieganiu upadłości (Dz. Ust. poz. 244). Zobowiązania dłużnika upadłościowego, zaciągnięte w czasie nadzoru sądowego, poprzedzającego bezpośrednio postępowanie upadłościowe, nie doznają w postępowaniu tem żadnego uprzywilejowania . . . . VI 81 (49)
10. Art. 113 § 1 kpc. Wniosek o przyznanie prawa ubogich po zapadnięciu wyroku I instancji należy zgłosić w Sądzie, w którym znajdują się akta sprawy. Przeciwko postanowieniu odmawiającemu prawa ubogich, które wydał błędnie S. O. zamiast S. G. zażalenie do S. A. . . . . VII/VIII 97 (60)
11. Art. 7 ust. z 18. 3. 1932 o koszt. sąd. Wniosek o prawo ubogich nie wstrzymuje biegu 7-dniowego terminu . . . VII/VIII 98 (61)
12. §49 niem. pc. Kodeks cywilny obowiązujący na obszarze Wolnego Miasta Gdańska nie jest ustawą „sejmową" VII/VIII 99 (64)
13. § 121 niem. upc. Cofnięcie prawa ubogich nie działa wstecz. . . VII/VIII 99 (65)
14. § 148 niem. proc. cyw. . VII/VIII 100 (66)
15. § 233 pc. Okoliczność, że za stronę ubiegającą o prawo ubogich, wniósł przed załatwieniem wniosku rewizję adwokat, nie dowodzi, że strona mogła bez przyznania prawa ubogich rewizję na czas uzasadnić VII/VIII 100 (67)
16. § 258 ust. 1. L. 2 pc. Jak przedstawia się ciężar twierdzenia i dowodu, gdy chodzi o zwrot kaucji? . . . . .VII/VIII 100 (68)
17. §549 pc. § 43 rozp. z 14 5. 1924. W ramach § 43 podlega badaniu rewizyjnemu także ustawa zagraniczna . . VII/VIII 100 (69)
18. § 794 p. 5 pc. Prawo wierzyciela, posiadającego skrypt dłużny zaopatrzony w rygor natychmiastowej egzekucji, do wystąpienia o roszczenie w drodze skargi VII/VIII 100 (70)
19. § 37 ord. opadł. Jak sformułować żądanie skargi zaczepiającej ustanowienie hipoteki? VII/VIII 101 (71)
20. §§ 8, 37 p. I. 3. statutu Banku Rolnego w brzmieniu rozp. Min. Ref. Roln. z 20. 6. 1925 (Dz. poz. 487), § 364 kc. W jakim stosunku pozostaje pod względem zaspokojenia Banku Rolnego możliwość prowadzenia egzekucji bez wyroku sądowego do możliwości wejścia na drogę sądową sporu oraz roszczenie z pożyczki do roszczenia z weksla danego na zabezpieczenie tej pożyczki? VII/VIII 101 (72)
21. I. Prawo ubogich udzielone zostaje dla całego postępowania, a nie tylko dla jednej instancji.

II. W razie równoczesnego wniesienia skargi apelacyjnej i wniosku o prawo ubogich, rozstrzyga wniosek o prawo ubogich Sąd I instancji.

III. Jeżeli od decyzji odmawiających prawa ubogich, wydanych przez S. O. w procesach sądzonych w II instancji, wskutek wniosków złożonych w toku postępowania przed II instancją, służy zażalenie do S. A.

IV. Także zażalenie do S. A. służy w wypadkach, gdy S. O. załatwi odmownie wniosek o prawo ubogich, który podlega rozpoznawaniu Sądu Grodzkiego. VII/VIII 114 (24)
22. I. Po wejściu w życie rozporządzeń Min. Sprawiedliwości z 13. 2. 1933 i 1. 4. 1933 o wynagrodzeniu adwokatów, zażalenie adwokatów przeciw uchwałom ustalającym wartość przedmiotu sporu, wnoszone imieniem własnem, są niedopuszczalne, tak w sprawach załatwianych według kpc., jak i według niem. proc. cywilnej.

II. W sprawach toczących się według niem. proc. cyw. stosuje się w myśl § 23 rozp. z 1. 4. 1933 przepisy tego rozporządzenia, o ile przed wejściem jego w życie nie nastąpiło ustalenie kosztów w myśl § 104 pc. przez sekretarza sądowego, natomiast obojętną jest data wyroku.

III. W sprawach toczących się według niem. cyw. o podwyższeniu wynagrodzenia adwokata w myśl § 3 rozp. z 1. 4. 1933 decyduje Sąd danej instancji w zasadzie, przekazując następnie cyfrowe ustalenie kosztów zgodnie z tą decyzją, sekretarzowi sądu w myśl § 104 pc. VII/VIII 115 (25)
23. Droga sądowa dla roszczenia polskich Kas Chorych o składki ubezpieczeniowe jest w Gdańsku niedopuszczalna VII/VIII 118 (26)
24. I. Wyroki polskie na rzecz dzieci nieślubnych przeciwko ich ojcom nadają się do wydania wyroku wykonawczego na obszarze Wolnego Miasta Gdańska w myśl umowy polsko-gdańskiej.

II. Wniesienie sprzeciwu przeciw wyrokowi zaocznemu polskiemu oznacza wdawanie się w spór w myśl tejże umowy VII/VIII 119 (27)
25. I. Sprawa jest oczywiście bezzasadna, gdy bez potrzeby głębszej analizy i bez sprawdzenia i oceny dowodów, jest zgóry widoczne, że nie może być uwzględniona.

II. Prawo ubogich przyznane zostaje dla całego procesu, a nie tylko dla poszczególnej instancji.

III. Prawo ubogich przyznaje Sąd, w którym sprawa się toczy.

IV. Spór o wykluczenie ze stowarzyszenia ulega rozpoznaniu przez Sąd w składzie trzech sędziów.

V. Spór podlegający rozpoznaniu trzyosobowemu, a rozpoznany w I instancji jednoosobowo, winien zostać rozpoznany w II instancji trzyosobowo.

VI. Po sprawdzeniu wysokości wpisu i doręczeniu pozwu pozwanemu nie może Sąd z urzędu zmieniać wysokości wpisu. Przewodniczący Sądu I instancji nie może również żądać wyższego wpisu od apelacji. IX/X 138 (28)

26. Zarządca masy upadłościowej nie posiada legitymacji czynnej do powództwa zagranicą . . . . IX/X 141 (29)

27. I. Na podstawie tytułu wykonawczego wierzyciel może żądać wpisu hipoteki sądowej na całym obszarze R. P.

II. Postępowanie przy wpisie odbywa się według przepisów prawa hipotecznego.

III. Zakaz obciążania nieruchomości wpisany do księgi wieczystej na rzecz O. U. U. jest zakazem ustawowym zamykającym księgi dla wpisów z nim sprzecznych XI 155 (32)

28. § 719 niem. pc. . . . . XII 166 (101)

29. § 1033 pc. Sędziowie polubowni, którzy odmówili wykonania swych funkcyj ze skutkiem rozwiązania umowy ze stronami nie mogą już bez zgody strony podjąć czynności Sądu polubownego . . . . . XII 166 (102)

30. Art. 424 § 2 kpc. Na postanowienie Sądu II instancji odmawiające stronie prawa ubogich, służy skarga kasacyjna. Skarga ta jednak nie służy w sprawach wymienionych w art. 425 § 1 kpc. oraz w sprawach zakłóconego lub przywrócenia utraconego posiadania, jeżeli sprawy te są wszczęte lub mają być wszczęte na obszarze, nieobjętym art. XX § 1 przep. wprow. kpc. . XII 167 (104)

31. I. Art. 1, 5 i 6 rozp. z 19. 11. 1927 o zlikwidowaniu umów dzierżawnych dotyczących gruntów parcelowanych (Dz. Ust. poz. 901).

II. Wskutek rozwiązania na podstawie art. 1 nie nabiera dotychczasowy stosunek charakteru publiczno-prawnego. Droga prawna jest więc wykluczona w wypadkach w rozporządzeniu powyższem szczególnie wskazanych (art. 5).

III. Postanowienie w umowie, że dzierżawca nie potrzebuje poddzierżawiać lub odstępować na cele parcelacji żadnego areału uzasadnia w razie rozwiązania umowy na zasadzie art. 1 lc. odszkodowanie w myśl art. 5 ust. 1 cyt. rozp. dla którego droga prawna jest dopuszczalna, chociaż błędnie już orzekały instancje administracyjne na zasadzie art. 5 ust. 2 i art. 6 . . . . XII 168 (106)

32. Art. 7 ust. z 18 3. 1932 o kosztach sądowych. Rozłożenie opłat na raty jest niedopuszczalne. Postanowienie takie ulega uchyleniu przez Sąd, który je wydał, lub Sąd wyższej instancji . . . . XIII 169 (107)

33. Adwokatowi należą się deserwity według dawnych przepisów, jeżeli przed wejściem w życie rozporządzenia z dnia 1 kwietnia 1933 Sąd wyrokiem o obowiązku ponoszenia kosztów rozstrzygnął . . XII 170 (34)

D. Rozporządzenie waloryzacyjne.

1. § 11 ust. 3, 4 rozp. z 14. 5. 1924. Pożyczka zużyta na spłatę długów podlega normalnemu przerachowaniu . . . . . . I 13 (10)

2. § 70 rozp. z 14 5. 1924. Znaczenie nie wydania listu hipotecznego i kwitu ekstabulacyjnego . . . . I 13 (11)

3. § 31 ust. rozp. z 14. 5. 1924. Jak dalece wykluczają przepisy rozporządzenia tego zastosowanie norm innych ustaw.

4. § 40 resp. 14. 5. 1924 o przerachowaniu. Dla oceny, czy zastrzeżenie nastąpiło na czas, miarodajne jest faktyczne odebranie pieniędzy, a nie uznanie zapłaty jako odpowiadającej umowie w rozumieniu § 365 uc. II 14 (12)

5. § 27 a 38 rozp. z 14. 5. 1924 §§ 780. 781 uc. Dłużnik, który po spłaceniu hipoteki markowej sumą nominalną uzna późniejsze obliczenie wierzyciela, wykazujące zobowiąz. w złotych, nie oświadcza abstrakcyjnego uznania lecz zgodę na przerachowanie w drodze umowy . . . . III/V 48 (40)

6. § 29 ust. 1 L. a rozp. z d. 14. 5. 1924 § 398 uc. Roszczenie nie traci wskutek cesji pod względem przerachowania charakteru ceny kupna, chociaż cesjonarjusz wypłacił walutę cesyjną do rąk cedenta na skutek porozumienia się z dłużnikiem, co do udzielania mu pożyczki na spłatę długu. III/IV 48 (41)

7. § 29 ust. 1 L. rozp. z 14. 5. 1924 §§ 133, 157 uc. Jakie znaczenie ma umowa zawarta w czasie inflacyjnym, że dzierżawca zamiast dotychczasowego czynszu 28 mk. z morgi świadczyć będzie w przyszłości równowartość 50 funtów żyta z tem, że czynsz nie może wynosić mniej jak 28 mk. III/IV 49 (42)

8. § 47 rozp. z 14. 5. 1924 o przerachowaniu, § 253 ust. 1 L. 2, 792, 896 pc. Żądanie przerachowania w postępowaniu spornem nie ma charakteru skargi ustalającej. Obok żądania od spadkobiercy zapisanego wierzyciela zezwolenia na wykreślenie hipoteki jest żądanie wydania poświadczenia dziedziczenia nieuzasadnione . . . . . III/IV 50 (43)

9. Sąd przerachowujący pretensję w trybie niespornym winien w razie stwierdzenia sporu

co do istnienia roszczenia przerachowawczego odesłać strony na drogę procesu.
III/IV 30 (9)

10. Do przerachowania hipotek zabezpieczających t. zw. kaucje emigracyjne są w myśl § 48 ust. 3 rozp. walor. z 14. V. 24 wyłącznie właściwe władze administracyjne.
III/IV 54 (10)

11. § 818 kc. § 2 rozp. z 14 5. 1924. Jak należy przerachować część ceny kupna za las, podlegającą zwrotowi na zasadzie § 323 ust. 3 uc., dlatego, że wycięcie jego stało się niemożliwe. jeżeli cenę kupna nie otrzymał dłużnik-właściciel lasu, lecz jego poprzednik. od którego nieruchomość nabył i jeżeli przy nabyciu dłużnik przejął zobowiązanie poprzednika do zezwolenia na wycięcie lasu.
VII/VIII 106 (82)

12. § 5 ust. 3 rozp. z 14. 5. 1924. Nieprzedawnione odsetki za okres do 31 12. 1924 mają charakter kapitału. Znaczenie zapłaty w złotych na poczet nieprzerachowanej jeszcze wierzytelności wyrażonej w markach, zwłaszcza na odsetki za czas do 31. 12. 1924.
VII/VIII 108 (87)

13. §§10, 28, 29 rozp. z 14 5. 1924. Kaucja dzierżawcy oddana wydzierżawiającemu na własność i umieszczona przez niego w Kasie Oszczędność ulega przerachowaniu w tej samej wysokości jak depozyt, jeżeli innej miary nie uzasadnia szczególne zachowanie się stron . . . . . . VII/VIII 108 (88)

14. § 11 rozp. z 14. 5. 1924. Pożyczka ustanowiona w drodze nowacji przerachowaną być może według miary wyższej lub niższej także z przyczyn leżących w zobowiązaniu. które w drodze nowacji zostało umorzone.
VII/VIII 109 (89)

15. § 29 ust. 1 — f. rozp. z 14. 5. 1924. Przerachowanie roszczenia hipotecznego współspadkobiercy, które według treści skryptu dłużnego powstało w ten sposób, że wykonawca testamentu a zarazem zarządca majątku przypadającego temuż współspadkobiercy z masy spadkowej, zużył sumę z środków spadkowych współspadkobiercy w interesie spadku . . . . VII/VIII 110 (90)

16. § 43 rozp. z 14. 5. 1924. O stwierdzeniu, która ustawa jest korzystniejsza, decyduje konkretny stan rzeczy . . . VII/VIII 110 (91)

17. Art. 13 rozp. Prez. Rzpl. z 5 11. 1927 w sprawie zmiany ustroju pieniężnego (Dz. Ust. poz. 855). Umowy o waloryzacji złotego są dopuszczalne . . . . VII/VIII 110 (92)

E. Sprawy niesporne.

1. Prawo żalenia się na uchwały Sądu Apelacyjnego zatwierdzające oświadczenia woli kuratora ordynacji lub kuratora zarządzającego ordynacją służy tylko osobom mającym prawa do dóbr rodzinnych.
II 31 (5)

2. Uchwała Sądu Apelacyjnego, zatwierdzająca oświadczenie woli kuratora ordynacji lub kuratora zarządzającego ordynacją nie może być zmienioną po zakomunikowaniu zatwierdzenia zainteresowanej osobie.
II 31 (6)

3. § 179 niem. ust. o sądow. niesp. art. 11 ust. wprow. do uc. Przybranie tłumacza dopuszczalne jest wówczas tylko, gdy uczestnik oświadczy, że językiem sądowym nie włada. Jeżeli akt udziałano na terytorjum gdańskiem. gdzie tłumaczy się § 179 inaczej, to miarodajna jest interpretacja, którą stosuje się na terytorjum polskiem, jeżeli wykładnia ta prowadzi do utrzymania aktu w mocy. Stwierdzenie w akcie, że uczestnik oświadczył, iż nie włada językiem polskim, nie potrzebuje być dosłowne, musi atoli dawać rękojmię należytego zastosowania ustawy
XII 167 (105)

F. Ustawa karna.

1. I. Kodeks karny z r. 1932 nie zna przepisu analogicznego, którvby wyczerpywał znamiona istoty czynu z § 229 kk. z r. 1871.

   II. Czyn podpadający pod § 229 kk. z r. 1871 musi być rozpatrzony jako przestępstwo dokonane lub usiłowane przeciw zdrowiu z art. 235 do 237 kk. z r. 1932.
III/IV 35 (12)

2. I. Odpowiednikiem przestępstwa z § 159 kk. z 1871 r. jest występek z art. 26. 140 kk. z 1932.

   II. Po myśli art. 26 kk. ulega karze przestępcza — mentalność podżegacza, który przez owe działanie sprowadza niebezpieczeństwo popełnienia przestępstwa, i to nawet wówczas. gdy w osobie namawianej mimo namowy wola popełnienia przestępstwa wcale nie powstała.

   III. Podżegacz musi być świadom tego. że czyn do którego skłania, jest przestępstwem, a przynajmniej godzić się na to, że czyn ten przestępstwem być może . . V 67 (13)

3. II. K. K. O. nie są „urzędami samorządowemi“ ani też „przedsiębiorstwami państwowemi“, nie należą również do zakładów działających z udziałem finansowym Skarbu Państwa, bądź korzystających z jego gwarancji lub pomocy finansowej V 69 (15)

4. Sąd orzekający, mając według art. 215 § 2 kk. możność wyboru między karą aresztu a karą grzywny, może wymierzyć karę aresztu dopiero wówczas, gdy uzna, że skazanie na grzywnę nie byłoby celowe.
V 70 (16)

5. I. Skazując za przestępstwo z art. 215 § 1 kk. sąd musi ustalić, że sprawca działał z wolą sprowadzenia niebezpieczeństwa pożaru, lub też conajmniej niebezpieczeństwo takie, przewidywał i na nie się zgodził.

II. K. K., hołdując zasadzie subjektywizmu jak i indywidualizmu, nie zna pojęcia współsprawstwa rozumianego jako udział w „cudzem przestępstwie".

III. Akcesoryjny charakter odpowiedzialności karnej w nowym kodeksie karnym nie istnieje . . . . V 70 (17)

6. II. K. K. O. są instytucjami prawa publicznego w rozumieniu art. 292 kk.

III. Przestępstwa z art. 187 kk. są przestępstwami formalnemi . . . . . VI 86 (19)

7. Przyjęcie przez sąd, że podczas bójki nie mogą zaistnieć przesłanki obrony koniecznej jest błędne i oparty na tem wyrok musi ulec uchyleniu . . . . . . VI 87 (21)

8. Czyn, stanowiący występek, nie staje się zbrodnią skutkiem tego, że dopuszczalny wymiar kary może ewentualnie przekroczyć 5 lat więzienia z powodu przepisu art. 60 kk. (recydywa, zawodowość, nawyknienie) lub przepisu art. 291 kk. (urzędowy charakter sprawy . . . . . . VII/VIII 113 (23)

9. I. Podpalenie w zamiarze uzyskania premji asekuracyjnej ulega karze z art. 264 kk. ewentualnie w zbiegu z art. 215 kk.

II. Przepis art. 215 kk. ma na względzie pożar o zwykłem znaczeniu tego pojęcia tj. wielkie rozmiary ognia, chociażby podpalony objekt, stojąc zdala od innych, nie groził przeniesieniem się ognia na inne objekty . . . . XII 170 (35)

10. I. Niezdolność środka użytego do sprowadzenia skutku przestępnego nie wyłącza poczytania winy.

II. Przy ustaleniu „chęci zysku" należy odróżnić pobudkę, z której zamiar przestępny powstaje, od celu do którego przestępca zmierza.

III. Chęć zysku jako pobudka działania nie wynika jeszcze sama przez się z przypisanego oskarżonemu czynu przestępnego w celu osiągnięcia dla siebie korzyści majątkowej.

IV. Odczytanie w całości apelacji oskarżonego musi nastąpić tylko wtedy, gdy oskarżony nieobecny na rozprawie nie był również na niej zastąpiony przez obrońcę.

XII 171 (37)

11. Kodeks karny nie zna idealnego zbiegu przestępstw, zna jedynie zbieg ustaw. Skutkiem tego jednemu czynowi nie można nadać kilkakrotnej kwalifikacji, lecz tylko jedną kwalifikację, najsurowszą.

XII 173 (39)

12. Tożsamość czynu zarzuconego oskarżonemu z czynem, za który go skazano, trwa dopóki sąd nie opuści płaszczyzny tego samego zdarzenia faktycznego, które jest przedmiotem oskarżenia . . . . . . XII 173 (40)

13. I. Świadome użycie środków nieudolnych lub działanie przeciwko przedmiotowi niewłaściwemu odbiera czynowi sprawcy charakter działania skierowanego bezpośrednio ku urzeczywistnieniu działania przestępnego i nie stanowi usiłowania w zrozumieniu art. 23 kk.

II. Dobrowolne odstąpienie od działania nie zachodzi wówczas, gdy zewnętrzne okoliczności wpłynęły w ten sposób przymusowo na wolę sprawcy, że według doświadczeń życia praktycznego one właśnie usunęły duchową podnietę, która kształtowała wolę przestępstwa . . . . XII 174 (43)

14. I. Sąd, wymierzając karę nie jest obowiązany rozważać wszystkich bez wyjątku okoliczności, wyszczególnionych w art. 54 kk.

II. Zawieszenie kary z jednoczesnem zobowiązaniem skazanego do wynagrodzenia szkody nie może być przedmiotem zarzutu kasacyjnego . . . . XII 176 (45)

G. Postępowanie karne.

1. I. O tem, czy zachodzą zawiłe okoliczności decyduje się na posiedzeniu niejawnem wzgl. sędzia w toku rozprawy głównej, przyczem ocena, czy przesłanka „zawiłości" zachodzi, pozostawiona jest swobodnemu uznaniu sędziów powołanych do przekazania sprawy (art. 383, 10 kpk.).

II. Kodeks karny nie zna formalnej teorji dowodów.

III. Sąd Apelacyjny odmawiając przyjęcia dowodu w myśl § 3 art. 493 kpk. winien postanowienie omawiające uzasadnić w myśl § 2 art. 51 kpk. . . . . III/IV 55 (11)

2. I. S. A., zatwierdzając wyrok sądu I instancji co do winy, nie jest zobowiązany sporządzać w całości lub w części nowej sentencji wyroku, lecz może się powołać na wyrok I instancji, nawet w razie zmiany kwalifikacji czynu, skoro nie wywoła ona żadnych zmian w ustaleniu czynu przepisanego oskarżonemu.

II. S. A. przyjmując stan faktyczny, ustalony przez przez Sąd I instancji, za własny, może ustalenia i wywody wyroku poprzedniego powtórzyć dosłownie . . V 67 (13)

3. I. W sprawach oskarżenia prywatnego zarzuty formalne obrazy art. 379, 360 i 341 kpk. nie mogą stanowić podstaw kasacji.

II. Zarzut skutecznej obrazy prawa materjalnego polegać musi na wykazaniu, że w przypisanym oskarżonemu czynie karygodnym niema wogóle znamion przestępstwa.

III. Zarzutu przewidzianego w art. 516a kpk. nie można uzasadniać wywodami merytorycznemi, będącemi tylko zwalczaniem ustaleń faktycznych wyroku i krytyką przekonania sędziowskiego . . . . . V 68 (14)

4. I. Jeżeli Sąd w wyroku wypowiada się w sprawie amnestji i bezzasadnie jej zastosowania odmówi, to przez takie uchybienie obraża prawa strony . . . . V 69 (15)

5. I. Apelacja służy do kontroli wyroków I instancji, a nie może być II instancją merytoryczną o tym samym zakresie zadań procesowych co Sąd I instancji.

II. Strona winna sądowi apelacyjnemu dostarczyć podstawy do oceny, że nowy dowód nie był jej znany, przed wydaniem zaskarżonego wyroku . . . . . . V 71 (18)

6. I. S. A. może naprawić zaniedbanie sądu I instancji w orzeczeniu o opłacie sądowej tylko wówczas, gdy sąd I instancji nie orzekł wogóle o opłacie sądowej . . VI 86 (19)

7. Zbadanie stanu umysłowego oskarżonego na wniosek jego obrońcy tylko przez jednego lekarza obraża wprawdzie przepis art. 130 kpk., lecz nie może stanowić zarzutu kasacyjnego wobec przepisu art. 522 i 523 kpk. VI 87 (20)

8. I. Formalne orzeczenie sądowe, umarzające postępowanie karne na skutek popierania go przez niewłaściwego oskarżyciela, nie pozbawia właściwego oskarżyciela skargi przeciwko sprawcy.

II. Odroczenie ogłoszenia sentencji jest w istocie swej przerwą rozprawy.

III. Do trzydniowego terminu do ogłoszenia wyroku, zakreślonego art. 367 kpk. mają zastosowanie przepisy art. 219 kpk. VI 88 (22)

9. W razie wniesienia apelacji od orzeczenia o winie sąd odwoławczy może zmienić orzeczenie o winie na korzyść, lub niekorzyść oskarżonego, choćby wbrew intencjom apelującego . . . . XII 171 (36)

10. I. Sąd wyrokujący przed zamknięciem przewodu sądowego i przystąpieniem do narad nad wyrokiem nie może uznawać pewnych okoliczności za ustalone.

II. Sąd odwoławczy w myśl przepisu art. 495 § 1 p. a kpk. tylko wówczas nie może odmówić przyjęcia dowodu, wskazanego w apelacji, jeżeli wniosek w tym względzie był zgłoszony w I instancji na rozprawie i jeżeli był bezzasadnie przez sąd odrzucony.

III. Okoliczności, na których stwierdzenie strona zaofiarowała dowód, a które nie zostały stwierdzone przez Sąd, nie stanowią dowodu, lecz oświadczenie strony. XII 172 (38)

11. Dowód biegłych jest konieczny, gdy dane zagadnienie należy do dziedziny wiadomości specjalnych, chociażby sąd przypadkowo posiadał wiadomości z danej dziedziny. XII 173 (41)

12. I. Termin do złożenia kaucji kasacyjnej nie doznaje przerwy przez stawienie wniosku o przyznanie prawa ubogich.

II. W razie otrzymania postanowienia, odmawiającego oskarżonemu prawa ubogich, po upływie terminu, zakreślonego do wniesienia kaucji kasacyjnej, służy oskarżonemu prawo do wniesienia prośby o przywrócenie terminu do złożenia kaucji (art. 277 kpk.). XII 174 (42)

13. I. Dokonanie przez sędziego wyłączonego czynności przygotowawczych do ponownej rozprawy apelacyjnej stanowi obrazę art. 41 § 1 lit. h. kpk. może być przedmiotem zarzutu kasacyjnego.

II. Odmówienie przez sąd odwoławczy wezwania przesłuchanych w I instancji świadków, jeżeli strona stawia uzasadnione zarzuty nieścisłości protokółu sądu I instancji, obraża art. 492 kpk. . . . . XII 175 (44)

H. Sprawy administracyjne.

1. Art. 92 ust. z 15. 7. 1925 r. o państw. pod. przem. (Dz. Ust., poz. 550). Wierzytelność powstała w przedsiębiorstwie (firmy B.), przynależną jest do niego mimo cesji (na rzecz powódki), jeżeli właścicielowi przedsiębiorstwa pozostało prawo rozporządzania wierzytelnością . . . . VI 84 (55)

Książki nadesłane Redakcji.

1. Polska Ustawa Kartelowa w świetle wyroku Sądu Kartelowego . . . . V 71
2. Reforma Najwyższego Trybunału Administracyjnego . . . . V 72
3. Sąd Apelacyjny w Toruniu 1920—1933. V 72
4. Przepisy o kosztach sądowych dzielnicowe i do K. P. C. Poznań 1934 . . VII/VIII 120
5. Ordynacja ubezpieczeniowa z dnia 19 lipca 1911 r. i Ustawa o Ubezpieczeniu Pracowników Umysłowych z dnia 20 grudnia 1911 r. wraz z uzupełnieniami i zmianami oraz przepisami o postępowaniu przed instancjami orzekającemi . . . . XI 160
6. Kodeks postępowania cywilnego Część Druga, Postępowanie egzekucyjne i zabezpieczające . . . . XI 160
7. Kodeks Zobowiązań — Komentarz. Przepisy o zobowiązaniach w ogólności. Przepisy wprowadzające. Przepisy związkowe. Nieuchylone przepisy Kodeksu Napoleona. Skorowidz . . . . XI 160
8. Nowela do przepisów o kosztach sądowych. Poznań . . . . XII 176
9. Biegli sądowi, ich prawa i obowiązki. XII 176

SKOROWIDZ
ORZECZNICTWA SĄDU NAJWYŻSZEGO

opracowany przez

Sędziego S. N. Lisiewskiego z Warszawy.

Według materji i artykułów ustawy

ROK 1934.

Skorowidz alfabetyczny.

Skorowidz rzeczowy.

Pruska ustawa wykon. do kodeksu cywilnego

Pruskie powszechne prawo krajowe

Ustawa o umowie ubezpieczeniowej (Dz. Ust. Rzeszy, str. 263).

Rozporządzenie Naczelnej Rady Ludowej z 25. 6. 1919 dotyczące zezwolenia na przewłaszczenie nieruchomości (Tyg. Urzęd., str. 140).

Ustawa z 20. 11. 1919 r. o walucie w obrębie byłej dzielnicy pruskiej (Dz. Ust., poz. 493).

Kodeks postępowania cywilnego

Niemiecka ustawa o postępowaniu cywilnem

Niemiecka ordynacja upadłościowa

Rozp. Prez. Rzplitej z 6. 3. 1928 r. o zapobieganiu upadłości (Dz. Ust., poz. 244).

Ustawa z 21. 7. 1879 (20. 5. 1898) o zaskarżeniu czynności dłużnika poza upadłością

Niemiecka ustawa o sądownictwie niespornem

Ustawa o księgach wieczystych

Prawo o ustroju sądów powszechnych